

Brazilija

Nadja Bradič

Dežela tisočerih obrazov - skrivnostnih in nasmejanih - pisane ulice in opojna glasba, graciozni gibi in neskončna prijaznost... Dežela, ki me je pritegnila kakor magnet vleče železo in kamor se bom še vračala... k prijaznim ljudem in toplemu soncu.

Pot do tja je bila dolga. Najprej z vlakom do Milana, kjer sem prenočila kar na letališču. Ta noč je bila pravzaprav uvertura v nepozabno dogodivščino – poletno raziskovalno izmenjavo. Nekaterim se zdi čakanje na letališču mučno in v breme. Meni je v užitek. Toliko različnih ljudi, toliko sanjskih destinacij in toliko prijetnih sogovornikov. Zdi se, kot da se je na enem mestu zbral ves svet in medtem ko čakaš, imaš možnost spoznati nove dežele, morebitne nove poti, kamor te bo vleklo v prihodnosti. Neudobni sedeži so ob vsem tem popolnoma zanemarljivi.

Letela sem iz Milana v Madrid in nato v Salvador Bahia (severovzhodna obala – najbolj afriško mesto v Braziliji - 3 milijone prebivalcev, večina potomcev afriških sužnjev). Pri potovanjih je zame najbolj pristno takrat, kadar dejansko živiš z domačini in njihovo kulturo spoznaš iz prve roke. Želela sem poizkusiti nekaj novega, in sicer brezplačno prenočišče preko Hospitality cluba. Gre za klub gostoljubnih ljudi, ki jih kontaktiraš preko spleta in so ti za nekaj dni pripravljeni odstopit kavč, posteljo in dnevni obrok.

Moja študijska izmenjava je bila daleč na jugu, zato sem se odločila, da nekaj dni preživim v Bahiji in spoznam pravi avtentični ritem Brazilije. Moj gostitelj Lucas je bil neverjetno prijazen, odstopil mi je posteljo, on pa je spal na tleh v kuhinji. Hiša v kateri sem bivala je bila majhna in za naše standarde dokaj revna. Vsi so bili zelo prijazni in del mesta, kjer sem stanovala je bil zelo pisan. Spomnim se svoje prve samostojne vožnje v mesto, ko sem bila na avtobusu edina belka. Za povrh vsega, je bila moja portugalsščina zelo slaba, zato sem se večkrat izgubila. Sistem avtobusov v Bahiji je zelo »sproščen« - avtobus ustaviš in hitro vstopiš skozi zadnja vrata, postaje niso označene in skoraj nihče ne govori angleško. Nekega večera, ko sem se vračala nazaj sem se ponovno izgubila, vendar je bilo tokrat bolj resno, ker nisem poznala točnega naslova hiše, kjer sem bivala (hm... včasih potujem res preveč sproščeno), bila je tema, del mesta kjer sem pristala pa zelo reven in seveda spet ni nihče govoril angleško. Prijela me je panika in začela sem spraševati ljudi v moji polomljeni portugalsščini in že se je zbrala družčina, ki mi je pomagala in pustila vse svoje delo ter me po več urah nekako pripeljala do pravega dela mesta. V takih in podobnih okoliščinah sem začela spoznavati, da mit o tem, kako zelo nevarno in strašno je v Braziliji popolnoma ne drži, kajti takšne prijaznosti, gostoljubnosti in pripravljenosti pomagati ne doživiš v t.i. zahodnem svetu. Salvador Bahia je neverjetno mesto, tukaj se pleše capoeira na vsakem koraku, ritmi sambe donijo iz različnih kotov, sonce pripeka neusmiljeno in toliko različnih barv... Ljudje pa nasmejani in odprti. S težkim srcem sem zapustila čokoladno mesto in se z letalom odpravila proti največjemu metu v J. Ameriki in največjemu finančnem središču - Sao Paulu. Mesto je velikansko in me nekako ni pritegnilo. Zato sem se naslednji dan odpravila na 13 urno pot z avtobusom do Cascavela (jug Brazilije, zvezna država Parana) – mesta, kjer sem opravljala poletni raziskovalni projekt.

Jug in sever Brazilije sta kakor dan in noč. Večkrat sem prebrala, da je v zimskem času (naš poletni čas) na jugu zelo mrzlo, vendar nekako nisem verjela, saj stereotipi o Braziliji nenehno prikazujejo sonce in gola telesa. Vendar sem doživela pravi podnebni in kulturni šok. Temperature so bile od 0-5 stopinj, moje najdebelejše oblačilo pa je bila bombažna jakna. Ljudje na jugu se večinoma potomci evropskih priseljencev in zato so tudi mesta, arhitektura in ljudje zelo podobni tistim, ki jih poznam. V času izmenjave je bila moja gostiteljica Ana Paula. Ana je študentka 3. letnika in kmalu sva postali nerazdružljivi. Anina družina ni govorila angleško, zato je bilo včasih prav smešno, ko nje ni bilo doma in smo se ob večerji pogovarjali. Včasih sem rekla »Nao, nao

mais« ali pa »sim, obrigada«, čeprav pogosto niti nisem razumela vprašanja. Veliko je bilo smeha in ugibanj, o čem se pravzaprav pogovarjamo. Ampak vse to da nek čar potovanju in spoznavanju novih kultur.

Raziskovalni elektiv sem opravljal na onkološkem inštitutu pod vodstvom kliničnega onkologa dr. Antonia Tesolinia. Dr. Antonijo se je šolal in več let delal v Združenih državah Amerike (zato je bila njegova angleščina perfektna) in njegov način dela me je najprej zelo presenetil. Vzel si je ogromno časa zame in vsako popoldan je imel individualne ure, kjer sva bodisi debatirala predelano snov ali pa mi je razlagal nove stvari. Moj dan se je začel ob 9. uri zjutraj, ko sem prišla na kliniko. Moje znanje patologije, kljub opravljenem izpitu ni bilo zadostno (op. raspored izpitov pri nas je malo drugačen, saj nas čaka še patologija II), zato mi je zjutraj vedno naložil stvari, ki sem jih morala tisti dan obdelati – določena poglavja v knjigi, članki itd. Sledilo je obiskovanje pacientov. V Braziliji imajo zelo striktno ločeno privatno zdravstvo in javno zdravstvo. Dr. Antonijo je delal v kombinirani bolnici in tako sem imela možnost srečevati se z različnimi pacienti. In razlike so bile ogromne. Vsak dan sem bila zraven pri pregledu pri-

bližno 20 pacientov. Všeč mi je bilo to, da nisem bila zgolj nemi opazovalec, ampak so bili ti pregledi zame nekakšna učna ura. Velikokrat si je med pregledom dr. Antonio vzel čas in mi razlagal vzroke bolezni, posledice zdravljenja, me spraševal tarčne celice, ki jih z določenim zdravilom skušamo uničiti, številne markerje, TNM – klasifikacijo... Vso snov, ki sem jo mogla predelati je potem vtikal v primere in preverjal moje znanje. Poudarjal je, da je to čisto po ameriško. Večkrat mi je omogočil, da sem lahko šla na kirurški oddelek, kjer sem gledala številne operacije (mastektomija je bila zelo pogosta) pod vodstvom dr. Fabiana. Popoldan sva skupaj odšla na kosilo, kjer mi je razlagal o kulturi v Braziliji, zgodbe o predsedniku države Lulu, številne primerjave s sistemom v ZDA, kjer je delal... Domov sem ponavadi prišla šele ob 18.00, včasih pa sem zavila še na univerzo in skupaj z Ano odšla na kakšno njeno večerno predavanje, da sem spoznala njihov način študija in fakultete. Zadnji teden sem večino popoldnevo preživljala v patološkem laboratoriju, kjer sem pod mikroskopom spoznavala številne rakave celice, karcinom in situ, itd.

Družabno življenje je bilo zelo dobro organizirano. Skoraj vsaki večer so se brazilski študentje potrudili in nam pripravili kakšen dogodek – internacionalne večerje, kegljanje, plesi, piknik, večer karaok, ... Med vikendi pa smo se tuji študentje organizirali in opravili na številne izlete po državi – Foz de Iguazu, Curitiba, Toledo.

Študijska izmenjava je bila zame nekaj novega. Tja sem odšla brez pretiranih pričakovanj. Vrnila pa sem se z številnimi pozitivnimi vtisi in novim znanjem. Spoznala sem, da ti znanja ne more vzeti nihče. Je dobri-

na, ki se jo najbolj splača kopiciti in je tvoj potni list za prihodnost.

Nazadnje me je čakal še slaven Rio de Janeiro, odkoder sem poletela nazaj proti stari celini. Zgodbice o Riu sem slišala od mnogih Brazilcev, vendar sem se preputila mestu brez predsodkov. Mesto je fenomenalno - obdano z visokimi hribi, neskončnimi plažami, kipom Jezusa Kristusa, ki te z razširjenimi rokami pozdravlja ob vstopu v milijonsko mesto. Podzemna železnica deluje zelo pregledno in omogoča prevoz do različnih lokacij. Nočno življenje v Riu je neverjetno, številni klubi ob obalah Ipaneme, Copacabane, področje Lape.

Ponovno pa moram omeniti ljudi. Prebivalci Ria – karioke – so izredno prijazni in odprti. Velikokrat te ogovorijo, ponudijo pomoč ali nasvet. Povsem naključno sem spoznala deklico Fabio, ki živi v največji faveli v J. Ameriki - Rochina. Povabila me je domov in mi omogočila, da sem spoznala drugo plat Brazilije. Favele so predeli mest, ki so jih nelegalno poselili revni prebivalci, ki so se naseljevali na hribih ob vstopu v Rio. Velik problem favel je kriminal in trgovanje z drogo, zato popotnikom odsvetujejo vstop v ta območja. Tudi policija (razen v primeru racij) ne vstopa v favelo. Zame pa je bil obisk favel nepozaben. Hišice so neurejeno raztresene po hribu, ozke uličice ki jih moraš prehoditi, da se prebiješ do vrha, otroci, ki se igrajo in ritmi sambe iz starih gramofonov. Kot mesto v mestu, z lastno šolo, bolnico, cerkvami in prav posebnim temperamentom. Ljudje so tako pristni in utrip samega naselja me je popolnoma očaral. Nikomur se ne mudi in ko srečaš koga, ki ga poznaš ali ga želiš spoznati lahko klepet traja tudi več ur. Fabia ni govorila angleško in moja portugalsčina še vedno ni bila dovolj dobra, vendar mi je Fabia omogočila vpogled tja čez, na drugo stran... pripeljala me je domov in tako kot sem jaz zaupala njej, je ona zaupala meni. Takrat sem dokončno spoznala, da za sporazumevanje ne potrebuješ znanja portugalsčine, niti ne besed...

Otrešeš se predsodkov in vse kar potrebuješ je samo pogum in zaupanje, da so ljudje v osnovi dobri. In ko osvojiš to stopnjo, te bo pot popeljala kamorkoli si želiš; v neznane kraje, nove kulture, vendar vedno med dobre ljudi. Srečno!

